

TÖRÖKÖR

2012. október

A törökóri gyülekezet lapja

Boldog aki...

(Jelenések 1,1-3)

Czanik Péter

A Jelenések könyvéből nem lehet kiszámítani a világ végét, sőt világtörténelmi kalauznak sem lehet használni. Erre figyelmeztet rögtön az elején: olyan dolgokról van benne szó, aminek hamarosan meg kell történnie. A könyvbe foglalt bajok és csapások végig kísérik az egész világ- és egyháztörténetet. Egyet-

váltó által, aki bűneinkért meghalt. Ezért mutatja a diadalmas mennyei Jézust is úgy, mint aki dicsőségében is hordja kereszthalálának jeleit (Jel 5,6), még az ítéletre visszajövő Krisztus is véres ruhába van öltözve (Jel 19,13). Hogy ne lehessen kéttségünk a megváltásunk biztos voltáról, ezért bemutatja a megváltó Jézust isteni hatalmában. Az első fejezetben már földöntúli hatalommal jelenik meg, iz-

len biztos távoli pontra mutat rá, Jézus győzelmes visszajövetelére. Az egész könyv a jelen kíséretei között élő egyház vigasztalására szolgál, tehát hozzánk is szól.

1. Rögtön az elején rámutat a megváltásra: Jézus Krisztus hozta el hozzánk Isten kijelentését. Jaj lenne nekünk, ha megváltó nélkül kellene Isten elé állnunk és szavát hallanunk. Ez halálos ítélet lenne. De Isten Jézus által beszél hozzánk, a Meg-

zó fényvel, kétélű éles karddal, később győztes oroszlánként. Megváltónk nem akar ki. Üdvőségünk biztonsága a könyv alapvető üzenete.

2. A telő idő meggyöngítheti az egyházat. Ezért kell továbbadni és hallgatni Jézus megújuló igéjét. Mindennek alapja persze a földi Krisztus tanítása és tettei (ezek ismeretét a könyv föltételezi), de Jézus folyamatosan szól hozzánk.

Folytatás a 2. oldalon

GYÜLEKEZETI ÉLET

Július 30-án nyitott a Te-TRISZ augusztus 3-ig tartó tábora Balatonalmádiban. A tíz fő részvételével lezajlott esemény sokféle programjával az ismeret és az önismeret kívánta az a fiatalokban erősíteni. Beszámolónk a 2. oldalon olvasható.

Augusztus 10-e és 12-e között a monoszlói erdei iskolában tartotta gyülekezetünk a hitbeli elmélyülést szolgáló hagyományos hétvégéjét. Az előadások, beszélgetések, elmélkedések arra a kérdésre kerestek választ, hogy mi az egyház, mi a gyülekezet, milyen a kapcsolatunk Istennel és egymással. Nagy Balázs Ágoston beszámolója az 5. oldalon olvasható. Minthogy a monoszlói programot nagytiszteletű úr vezette, gyülekezetünk augusztus 12-i istentiszteletén Kardos Eszter tiszteletes asszony szolgált.

Augusztus 17-én megszületett Barnovszky Zoltán és Karánsebesy Ildikó gyermeke, Réka Bodza. Az Úr meghallgatta és megáldotta őket. A gyülekezet megint egyszer nagy hálaival győződhetett meg arról, mennyi gondtal és szeretettel veszi körül életünket Isten.

Augusztus 19-én, istentisztelet után, a gyülekezet és a presbitérium nevében, dr. Nagy Sándor főgondnok úr köszöntötte Balássy András nagytiszteletű urat, és feleségét Hajnalkát tizedik házassági évfordulójuk alkalmából. Kérte, hogy „a teljes kijelentés Istene, a mi Urunk áldja és vezesse tovább is közös életüket, és terjessze ki rájuk és minden szeretteikre védő szárnyait!”

Szeptember 6-án ülést tartott a presbitérium. Döntött a felújítás ügyében, megvitatta az idős gyülekezeti tagok látogatásának kérdéseit, a honlappal kapcsolatos problémákat, s foglalkozott a gyülekezet életét érintő egyéb bejelentésekkel is. A felújítással kapcsolatban Dr. Nagy Sándor főgondnok úr tájékoztatta a testületet arról, hogy a kőbányai önkormányzatnál nem pályáztunk, a zuglói önkormányzattól semmit sem kaptunk, s a józsefvárosi is csak 300 ezer forintot szavazott meg a számunkra. A felújításhoz szükséges összeg azonban – nagyrészt a nagylelkű névtelen adományozó 720 ezer forintjának köszönhetően, rendelkezésünkre áll.

Folytatás a 2. oldalon

Folytatás az 1. oldalról
(Boldog aki...)

A könyv három területet nevez meg, amely a második generációs egyházat fenyegeti:

a) A hitben megfáradás áll be, az első szeretet tüze már nem lobog úgy, mint megtérésünk idején. Ez még akkor is baj, ha egyébként állhatatosak vagyunk.

b) Idő teltével jelentkeznek a tévtanítások. Ebből napjainkban is több van, mint kellene.

c) Jelentkezik az egyház üldözése. Irtózatossal találékonysággal irtották az egyház tagjait akkor, amikor Jézus ezt a könyvet diktálta Jánosnak. Erről és általában a világ gyötrelmeiről szól a

könyv nagy része. Ezek nemcsak a Jézus visszajövetelét közvetlenül megelőző évekre, évtizedekre jellemzőek, mert a Jézus visszajövetelét megelőző idő a mennybemenetelével kezdődik. Az egyház üldözése és a világ szenvedései folyamatosak, napjainkban is tartanak. Ezért időszzerű könyv a Jelenések.

3. Mindezt a boldogságunk érdekében mondja el. Hallgatni és megtartani az időszzerű tanítást, ez a kitartás kulcsa. Jézus a megváltónk, megszerezte az üdvösségünket, akkor maradhat a miénk, ha hűek maradunk Hozzá. Egykor majd eljön diadalmasan és magával viszi övéit az üdvösségbe.

Folytatás az 1. oldalról
(Gyülekezeti élet)

A munkálatok elvégzésére két vállalkozás pályázott. A tornyot is tervező Villa Home Design Kft., és a Promontor Épületfelújító Kft. Ajánlatukban a műszaki tartalmat illetően, mint az Soós Tamás tiszteletbeli presbiter és Barnovszky Zoltán (akinek észrevételeit a főgondnok úr ismertette) véleményéből kiderült, komoly különbség nincs. A tervezett költségeket illetően azonban már számottevő az eltérés, hozzávetőleg 400 ezer forint mutatkozik a Promontor javára. A presbitérium az elhangzott megjegyzéseket átgondolva felhatalmazta a főgondnok urat, üljön le a pályázókkal. Tisztázza, képesek-e teljes körű szolgáltatásra, például a különféle engedélyek beszerzésére is, képesek-e a munka idejének befejezésére, szavatolni tudják-e a két beruházás, a homlokzat felújítás és az esetleges toronyépítés összehangolását, s vannak-e olyan pontok, amelyeket megvizsgálva csökkenthetők a költségek. A mielőbbi kezdés érdekében a presbitérium egyhangúlag felhatalmazta elnökségét a szerződés megkötésére azzal a pályázóval, amelyik ezeknek a szempontoknak és megfontolásoknak jobban megfelel. Abban az esetben, ha a két költségajánlat közti különbség nem haladja meg az alacsonyabb végösszegének 20 százalékát, és egyébként maradéktalanul eleget tesz a fenti szempontoknak, úgy a toronyépítés miatt a tervező Villa Home Design Kft.-vel hasznos megállapodunk. Főgondnok úr döntés előtt meg kívánja kérdezni Dr. Töröcsik Frigyest is. Második napirendi pontként a testület meghallgatta Varga Lajos Mártont, aki tapasztalatait összegezve úgy találta, hogy – bár nagy szükség és igény volna rá, nem látogatjuk eleget a gyülekezet idős, rászoruló tagjait. Azt javasolta, hogy a presbitérium tagjai a diakóniai bizottsággal egyeztetve lássák el a szolgálatot. Természetesen számba kell venni a már élő kapcsolatokat, és lehetőséget teremteni a gyülekezet minden tagjának is arra, hogy részt vállaljon a feladatból. Ezt hirdetni kell, s a jó rend érdekében jelentkezési ívet felfektetni, hogy látható és követhető legyen, ki, kit látogat. A presbiter ez után arra emlékeztetett, hogy noha március 29-én a testület már megvitatta a gyülekezeti honlap állapotát, és a legsürgetőbb tennivalókat, a helyzet nem változott. Javaslatára szerint, minthogy a gyülekezet nyilvános képeről van szó, nem érdemes, nem szabad várni a jelenlegi honlap frissítésével az új honlap elkészültéig. Legfontosabbnak a prédikációk feltöltését tartotta. Ezért dr. Nagy Balázs Ágoston és dr. Rácz Gabriella vállalt felelősséget. A gyülekezeti élet eseményeinek megjelenéséről, a bizonyágtételek, életvallomások megjelenéséről Varga Lajos Márton gondoskodik. A képtár frissítését a márciusi ülésen dr. Nagy Sándorné vállalta. A presbitérium a javaslatokat elfogadta azzal, hogy mindezekhez a rendszergazda feladatait ellátó Szabó Gábor segítségét kéri.

A Te-TRISZ Balatonalmádiban

„Remélem jövőre is eljutok majd”

Balaton part, ifjúság

Augusztus elején utaztunk Balatonalmádiba Bátor Rékával, Fodor Boglárkával, Fülöp Emesével, Máté Kírával, Neszt Mercédesszel, ő, sajnos, az első nap után megbetegedett, Soós Balázssal, Farkas Benjammal és néhány felnőtellel.

Már az utazás elejétől kezdve sokat neveltünk, miközben a lányokkal a vonaton körmöt festettünk, zenét hallgattunk és beszélgettünk. Annyira, hogy végén, a vonaton feledtem a hátizsákomat.

Rögtön intézkedtünk és másnap szerencsére visszakaptam.

A szálláshoz érve gyönyörű kilátás fogadott. Olyan vonzóan csillogott a Balaton, hogy a hegy tetejéről kedvem lett volna beleszállani. A kert is nagyon szép és a ház is nagyon otthonos volt. Aztán András elmondta a tudnivalókat és mentünk dolgunkra. A fiúk például sátrat állítottak, ők kint aludtak.

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás a 2. oldalról (Gyülekezeti élet)

Az Egyebek napirendi pontjaként Balássy András nagytiszteletű úr bejelentette, hogy Lilla nevű leánygyermek születését várva előreláthatólag szeptember 17-től két hét szabadságot vesz ki. Jelezte azt is, hogy a gyülekezet fiatal tagjai felkeresték, mert szerintük az istentiszteletek hozzájuk alig szólnak, s kéri, ezen változtassunk. Javaslat szerint a kezdő és a ráfelelő ének ezentúl, ha a kísérlet beválik, bibliai alapozottságú, jó minőségű, úgynevezett gitáros ének legyen, s mint mondta, ő maga is törekszik arra, hogy a prédikációi reagáljanak az ifjúság igényeire. A két bejelentést a presbitérium tudomásul vette.

Szeptember 8-án megszületett Balássy Hajnalka és Balássy András második gyermeke, Lilla Izabella. Mély hálával, imádsággal fogadtuk, hogy Isten meghallgatta a házaspárt és a gyülekezetet, s újabb gyermekkel áldotta meg a családot.

Szeptember 9-én gyülekezeti délutánt tartottunk a templomtérben, amelynek nyitó eseményeként valamikori lelkipásztorunk, dr. Boros Géza felesége, Szappanos Márta nagytiszteletű asszony szolgált. Áhitatának középpontjában János evangé-

Szappanos Márta és lánya Boross Márta

liumának 10. részéből azok a versek álltak, amelyek Jézus legismertebb kijelentéseinek egyikét idézik fel és magyarázzák: „Én vagyok a jó pásztor!” (Jn 10,11-16) Nagytiszteletű asszony meghittségében is magvas elmélkedése a jó pásztor ismerveit vette sorra. Jézus gondviselő, biztonságot adó, értünk életét adó szeretetét. Hogy ismeri övéit, ismer bennünket egyenként is kívül és belül, minden érzésünket és gondolatunkat, minden erényünket és bűnünket, szenvedéseinket és örömeinket. Hogy nem hagy minket el, és nem hagy egyedül bennünket soha, és nem akarja, hogy egy is elvesszen közülünk, hanem hogy megtérjünk és elnyerjük az örök életet. S hogy ehhez nekünk is keresni kell a pászort, engedni szüntelen hívásának, megtalálni és megismerni őt, amelynek legtermészetesebb módja a mindennapos Bibliaolvasás, mint vele való beszélgetés.

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 2. oldalról (A Te-TRISZ Balatonalmádiában)

Megküzdöttek a feladattal rendszeresen, de csak sikerült. Mi, lányok, bent aludtunk a házban, itt zajlott minden este a dicsőítés is. Ezt nagyon szerettük. Első este persze hajnalig beszélgettünk.

Másnap már minden a beosztás szerint zajlott. A reggel vásárlással indult, majd megterítettük az asztalt. Az ebéd elkészítéséhez fát vágtunk, tüzet raktunk, feldaraboltuk a húst, előkészítettük a zöldségeket és megterítettük az asztalt. Vacsorához is megterítettünk.

Minden napra jutott valami jó program. Kedden túráztunk. Szerdán a felnőttekkel beszélgettünk. Csütörtökön strandoltunk. Aznapi mindenki nagyon elfáradt, mert jó sok minden történt. A lányok bekenték magukat iszappal, fotó is készült erről. Réka és Mesi iszapos ölelésükkel megtréfáltak egy férfit a vízben. Széni és Áрпи sem maradtak ki a buliból! De a legszebb látvány talán az volt, amikor este lementünk a mólóra. Telihold ragyogott, visszafénylött a vízből, el is csöndesült mindenki, annyira, hogy hallottuk az apró hullámokat a partnak verődni. Este a tábortűz mellett beszélgettünk, s aki tudott, másokkal együtt, valami produkciót rögtönzött.

De tetszett a másik program is. Az előadások, elmélkedések, foglalkozások, beszélgetések sora Istenről, a közösségről, magunkról. Szinte észre sem vettük, de sokat tanultunk, és az is biztos, hogy sok dolgot jobban értünk, mint előtte.

Pénteken indultunk haza. Az is nagyon emlékezetes, ahogy csomagokkal felmálházva lejöttünk a hegyről. Sokat elmond, hogy alig szálltunk vonatra, többen is elaludtak.

Szerintem mindenki remekül érezte magát és nagyon jó csapat gyűlt össze. A kettő biztosan összefügg. Az ott töltött 5 nap a nyár legjobb élménye volt és ráadásul még új jó barátokat is adott.

Remélem jövőre is eljutok majd.

Barabás Lilla

Kezdem azzal, hogy nagyon tetszett a tábor. Azért, mert nem volt olyan pillanat, amikor unatkoztam volna. Mert mindig történt, mindig zajlott valami, valaki mindig feldobta a hangulatot. Például az adott napra valamennyien kaptunk feladatot és azt mindenki el is végezte. Ez valahogy jó dolog volt. Hogy nem fanyalgott senki. Akadt, aki bevásárolt, húst darabolt, vagy terített, gallyat szedett, kisebb nagyobb nehézségekkel fát vágott, csinálta, amire éppen szükség volt. De hát nem is lehetett másként. Ha nem végeztük volna el, amit kellett, akkor nem lett volna reggeli, ebéd, vagy éppen vacsora. Természetesen, a felnőttek is segítettek, ezért se támadt baj sose. Jó volt, hogy délben, amíg az ebéd főtt, András Igét olvasott fel és el is magyarázta, amit felolvasott. Néha csökkent ugyan egy kicsit a figyelmünk, de utána mindig beszélgettünk még a halottakról a segítőkkel, Balássy Árpáddal és Berezvai Széniával, kiki a maga csoportjában, vagyis aki akart, az szóhoz juthatott. Esetleg akkor is, ha nem akart. Az idősebbek Árpáddal bármi mást is megbeszélhettek, erre is szükségünk volt. Imádkoztunk és dicsőítettünk, és legtöbbször igazán nem kötelességből. Jól esett.

Volt még egy olyan nap, csütörtök, amikor főleg pihentünk. Leментünk a strandra és nagyon jól szórakoztunk az iszappal, a vízzel és egy piros labdával. Na meg Andrást is meg kellett egyszer támadni. Voltak, akik még be is kenték magukat iszappal és megkergették Szénit és Árpádot az egész strand előtt, ami eléggé viccesen nézett ki. Este pedig tábortűz volt. E köré mindenki le tudott ülni és elmondhattuk, hogy számunkra milyen volt a tábor. Dicsértük, én úgy vettem észre, szívből. Utolsó nap még megreggeliztünk, majd összepakoltunk, és elindultunk lefelé azon a meredek úton, amit nem sokan szerettek! Mert nagyon elfáradtunk, mire az állomásról, vásárlás után, vagy a strandról felkapaszkodtunk, vagy csomagokkal megrakva leereszkedtünk.

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 3. oldalról
(A Te-TRISZ Balatonalmádiban)

Aztán végre megérkezett a vonat. És mi megint csak átéltünk egy vicces és jó vonat utat. És még a Lilla sem hagyta fent a táskáját visszafele. A Déli pályaudvarnál elköszöntünk egymástól, és vége lett a tábornak. Nagyon szeretnék elmenni jövőre is, mert sok jó emlékem maradt róla.

Soós Balázs

Én eddig minden évben eljutottam a Te-TRISZ táborba, de nem tudom megmondani, melyik volt

a legjobb, mert összehasonlíthatatlanok. Mindegyik más, teli élményekkel, teli örömmel. Minden évben javítottuk az előző év hibáit és új dolgokat próbáltunk ki. És közben rengeteg jó történet velünk. Velem mindenképpen. Most többen voltunk, mint korábban bármikor. Ez is tetszett. Sokat beszélgettünk. És még jobban tetszett az idei táborban a dicsőítés. Nagyon nagy élményem volt, csak hát erről nehéz volna beszélni. Különbösen is, csupa jót mondhatok az egészről. Lelkileg jelentett sokat.

Bátori Réka

Igen, hazaértem

Farkas Istvánné

Édesanyám hívő református volt, édesapám katolikus. Sokan voltunk, hatan testvérek, ma már csak ketten maradtunk. Itt lakunk a Százados úton, itt végeztem az általános iskolát, akkor még benne volt az órarendünkben a hittan, nem felejthetem, Czilléry Erzsébet tanította. Nagyon sokat foglalkozott velünk, szorgalmunkért, jó feleleteinkért igés képeslapot kaptunk tőle. Akkor még a Baross téri gyülekezetbe jártunk, de amikor a református egyház megkapta ezt a házat, ami eredetileg szövőműhely volt, és sok munkával felépítettük a templomot, akkor meg se fordult más bennünk, mint hogy idetartozunk. 1952-ben konfirmáltam, a gyülekezetben mi voltunk az első konfirmandusok, tizenkét lány és tizenöt fiú, összesen huszonheten tettünk fogadalmat Szezenyei Sándor nagytiszteletű úr előtt. Nagyon szép nap volt, emlékezetes nap, szeretetvendégség zárta. Mindenki kapott emléke egy könyvet. Én A Magyarországi Protestáns Egyház hitbajnokai címűt, Igével. Az enyémbe az volt írva, hogy „Én vagyok a világ világossága, aki engem követ, nem járhat sötétségben, hanem övé lesz az életnek világossága.”

4 TÖRÖKÖR

Farkas Istvánné

(Ján 8,12) Ez életem során sokszor megbiztatott engem.

A középiskola elvégzése után óvónő lettem egy üzemi óvodában. Sötét világ, nehéz időszak volt ez, templomba sem járhatam, mert megfigyeltek. 1959-ben férjhez mentem, megszületett a fiam. Férjem azonban fiatalon meghalt, egyedül maradtam. Ki máshoz fordulhattam volna kétségbeesésemben, mint az Úr Jézus Krisztushoz! Imádkoztam, segítségét kértem.

Végül 1975-ben megváltozott az életünk. Óbudára költözhettünk, tanácsi óvodába kerültem, könnyebb és békésebb is lett egy kicsit minden.

Folytatás az 5. oldalon

Folytatás a 3. oldalról
(Gyülekezeti élet)

Az énekkar üdvös szolgálata után a nyár négy eseményéről szóló hagyományos beszámoló következett. Balássy Árpád a parókian megszervezett 15. törökori gyerektáborról beszélt. Közben jól szerkesztett, a Forrás együttes dicsőítő énekeivel kísért képsorok mutatták a résztvevőket a legkülönfélébb elfoglaltságaikban, s bizonyították, milyen eleven élet, s milyen sokrétű nevelés, varázsos munka zajlott a táborban, és mekkora lehetősége ez a gyülekezetnek arra, hogy megérintse, magához vonzza, szoktassa, maga mellett tartsa, hitre ébressze és tanítsa a gyerekeket. *(Barabás Ildikó tudósítása a gyerektáborról a Törökör augusztusi számában olvasható.)* Dobó Márta, Szappanos Márta unokája, mint az eseményen időző újságíró számolt be arról, mi mindent élt át a Hős utcai cigánygyerekek (és felnőttek) körében lezajlott, 5 Napos Klub elnevezésű szabadtéri evangelizáció során. Fotókkal kísérve mondanóját beszélt a környék sivárságáról, a kődobálásig fajulóan ellenséges fogadtatásról, s arról, hogy mitől gyűltek aztán össze egyre többen meghallgatni a gyülekezet és a Vasápmapi Iskolai Szövetség képviselőit, és hát persze: muzsikálni, táncolni, énekelni, mitől nyíltak meg az ablakok mégis, jöttek le lassan növekvő számban a romos, szemetes játszótérre a felnőttek is. Beszélt a sokféle, egyre nagyobb bizalomról áruklódó kérdésekről, a növekvő várakozásról és ragaszkodásról, és a pillanatról, amikor egy kisfiú, arra a kérdésre, hogy mi ez itt, azt felelte, hogy ez itt a Hős utcai gyülekezet. *(Az 5 Napos Klubról Varra Anita számolt be a Törökör ugyancsak augusztusi számában.)* Balássy Árpád tájékoztatta a gyülekezetet a Balatonalmádiban zajlott 3. TeTRISZ-táborról is. S miközben a hangulatos videofelvételek az ifjakat mutatták és nyilatkoztatták a mindennapos bevásárlásról, krumpli- és zöldségpucolásról, favágásról, tűzrakásról, játékokról, ő az előadásokat, elmélkedéseket, foglalkozásokat, beszélgetéseket idézte fel, amelyek a tábor mélyebb céljait: Isten megismerését, a közösség megismerését, maguk megismerését és megértését szolgálták. Balássy Árpád meggyőzte a gyülekezetet arról, hogy a TeTRISZ tábor mindig áldott alkalom, amit az is bizonyíthat, hogy a résztvevők létszáma évről-évre növekszik, s most már ahhoz, hogy mindenkinek helye legyen, két sátrat is fel kellett állítaniuk az udvaron. *(Összeállításunk a Törökör októberi számában olvasható.)* Az 5. monszlói hétfőjét dr. Dibuz Sarolta idézte fel. Úgy fogalmazott, hogy a Balássy András nagytiszteletű úr vezetésével lezajlott program olyan kérdésekre kereste a választ, mint az, hogy mi az egyház, mi a gyülekezet, milyen a kapcsolatunk Istennel és egymással. Mély szellemi és lelki épülésnek nevezte az összeívetelt, amit imádságok, dicsőítések, beszélgetések szöttek át, és úrvacsorás istentisztelet zárt. Boldog az a gyülekezet, amelynek ilyen programokra módja és ereje van! *(Az eseményről Nagy Balázs Ágoston ír a Törökör októberi számában.)* A magával ragadó délutánt gondosan előkészített szeretetvendégség zárta.

Folytatás az 5. oldalon

Folytatás a 4. oldalról (Gyülekezeti élet)

Szeptember 16-án, az istentiszteleten, a presbitérium határozata szerint, ha még a kezdő ének nem is, a ráfelelő már gitáros ének volt: David Ruis 1992-ből való Fúj a szél a mennyből című vonzó munkája. Szövegét az ifjúság Brouwer Dániel kíséretével nemcsak énekelte, de ki is vetítette, hogy a gyülekezet is követhesse.

HÍREK

A 80. kérdés és válasz. Az utóbbi évek református közéletének legnagyobb vitáját provokálta a Zsinat májusi döntése, mely a Heidelbergi Káté szövegének új fordításában magyarázat nélkül benne hagyta a katolikus misére vonatkozó „kárhuzatos bálványimádás” kifejezést. A javaslat szerint a minősítő mondat csak a történelmi hűség kedvéért, zárójelben került volna be a szövegbe, s csillagozva meg is akarták magyarázni, hogy ma már ez a bántó kifejezés nem használatos, de az eszmecsere és a név szerinti szavazás a javaslatot elutasította.

Az első tudósítások után azonnal megszólaló kommentek csalódásról beszéltek. Az egyik jellegzetes álláspont szerint „E döntés tekintetében napnál világosabb, hogy zsinatunk nem e világban él – sajnos azonban nem bibliai értelemben. Úgy tűnik, elakadt 450 évvel ezelőtt, és nem halad. Baj van, ha egyházunk vezető testülete úgy gondolja, hogy nekünk még mindig a ’katolikusok’ ellen kell protestálnunk. Baj van, ha attól érezzük magunkat reformátusnak csupán, hogy nem vagyunk katolikusok”. Fenntartásaikról beszéltek és kérdéseket fogalmaztak meg a református.hu oldalon közreadott cikkeikben olyan személyiségek, mint, Feke György, Fekete Ágnes, vagy Köntös László. Érthetetlenek, s bántónak nevezik a döntést. Köntös László, a Reposzt blog egyik szerzőjeként, zsinati tagként, s a Dunántúli Egyházkerület főjegyzőjeként úgy fogalmazott, hogy a Káté igazságigénye felől nézve a dolgot, reformátusként, azt kell mondanunk, a kimondott igazság ma is érvényes, de akkor sem lenne szabad intoleránsnak, kirekesztőlegesnek lenni, válaszfalakat emelni, hagyományainkat megtenni bálvánnyá. Szabó István püspök arra figyelmeztetett, hogy nem ártott volna visszatérni a jobbra tanítatás szép református eszményéhez, s a meggyőzésre több időt szánni. Szikszai Szabolcs, az Egy lelkész című blog szerzője, Kálvinra hivatkozik, mondván, nem a mi dolgunk kijelenteni, ki üdvözülni, ki nem. „Amikor én azt mondom, hogy a római katolikusok bálványimádók – írja, abból az következik, hogy mi kerekperek azt állítjuk, hogy római katolikus keresztények milliói kárhuznak el, mert heti rendszerességgel az egy igaz Isten helyett valami mást imádnak. Lehet csürmicsavarni, de ebben a megfogalmazásban ez a következtetés benne van.” A problémára egyébként már Feke György is felhívta a figyelmet, amikor úgy fogalmazott, hogy „ha a mise tényleg bálványimádás, akkor be kell látnunk, hogy Isten türelmes a katolikusokkal. Mert szereti őket – pont úgy, mint minket.”

Folytatás a 6. oldalon

Folytatás a 4. oldalról (Igen, hazaértem)

Még a templomba is nyugodtan elmehettem. Bekapcsolódtam az ottani gyülekezet életébe, diakóniai és missziói munkát vállaltam, tagja lettem a Református Nőszövetségnek.

Sokáig jól éreztem magam Óbudán, mígnem aztán a szívem visszahozott ide, a gyerekkori gyülekezetembe. A jó Isten irányított

ide. Befogadtak, szeretettel, kedvességgel vesznek körül, otthon vagyok. Nemcsak érzem én ezt. Megélem. Mint Monoszlón is, a nemrég lezajlott gyülekezeti hétvégén. Mélyen megérintett az ige-hirdetés, a tiszteletes úrral való személyes áhítat. A lelki-szellemi, hitbeli programok mellett sokat sétáltunk, bejártuk a környéket, játszottunk, beszélgettünk: mélyebben is megismertük és megértettük egymást. Igen, hazaértem.

Legyünk egyház!

Nagy Balázs Ágoston

Az idén Monoszlón immár ötödik alkalommal tartottuk meg gyülekezeti hétvégénket. A környezetről, a körülményekről és a társasági alkalmakról nehéz lenne már újat mondani. A táj gyönyörű, a vendéglátás remek, a testvérek kedvesek és bizony, játékosak is. Ezek megélésébe nem lehet belefáradni, de olvasni ró-

va beszélt az egyházzal. Kiemelte, hogy az egyház nem elbeszél, hanem mindig csak megélt közösség lehet. Az egyház a Szentlélek műve, ezért nincs gyülekezet szentlélek, a Szentlélek által teremtett közösség nélkül. Az egyház Szentlelken keresztül Krisztushoz tartozók, Krisztussal egységben lévők egyháza. Az egyházban mindig konkrét emberekkel vagyunk közösségben, ezért az egyház ökumenikussága

mindig az egyes gyülekezetekben kezdődik. Konkrét, esendő, hűs emberokről kell elhinnünk, hogy ők az egyház.

Nagytiszteletű úr öt képet hívott segítségül ahhoz, hogy bemutassa, milyen módon élhetjük meg az egymással való közösséget a gyülekezetben. A gyülekezet egyrészt családi jellegű közösség, amelyet a tagok közös származása, közös tulajdonságai kötnek össze. A gyülekezet emellett meg-

tartó erejű, támogató, gyógyító közösség. A gyülekezet ugyanakkor örömteli közösség is, amely önmagában, az együttlét által is örömet okoz tagjainak, ahogyan például egy baráti asztaltársaság. A gyülekezet továbbá céllal, feladattal rendelkező, munkálkodó közösség is.

Folytatás a 6. oldalon

Az összpontosítás pillanatai

luk valószínűleg már nem olyan érdekes. A hétvége lelki programjának fő témája az egyház mi-
benléte volt.

A péntek esti nyitó alkalmon Balássy András nagytiszteletű úr a hírneves teológus, Karl Barth Kis dogmatikájának A gyülekezet egysége, szentsége és egyetemesége című fejezete által inspirál-

Folytatás az 5. oldalról (Legyünk egyház!)

Krisztus bizonyos céllal, feladatokkal rendelt minket oda, ahol vagyunk, és ezt, a feladataink ellátását szolgálja a gyülekezeten belüli sokféleségünk is. A gyülekezet végül nem csak a munka, de a tanítvány-ság közössége is, ahol mindnyájan Krisztus tanítványai vagyunk, de a tanítványságot egymástól, egymás életpéldája által is tanuljuk.

Másnap reggel közös dicsőítéssel kezdtük a lelki programot. Ez követően nagytiszteletű úr a II. Helvét Hitvallás alapján beszélt,

Az ámulat pillanatai

annak XVII., Az Isten közönséges és szent egyháza és annak egyetlen feje című fejezetének segítségével. A Hitvallás szövegéről – amely legtöbbünknek nem napi olvasmánya – érdemes elmondani, hogy mind-egyik fejezete pár szavas, zárójellel kiemelt megjegyzésekből, valamint az azok részletes kifejtéséből, alátámasztásából áll. Nagytiszteletű úr a zárójeles részek áttekintésével bemutatta, hogy a fejezet milyen nagy része foglalkozik az egyház egységének kérdésével.

Ez érthető, hisz bár az egyház hitünk szerint egy, mindennapi tapasztalataink ellentmondani látszanak ennek. Nagytiszteletű úr újra hangsúlyozta, hogy ökumenikussága, vagyis az egyetemesség elsősorban a kis helyi gyülekezeteken belül valósul meg. Ha meg akarjuk próbálni az egyház egységében való hitünket, elsősorban

azt kell megkérdeznünk magunktól: „Hiszed-e, hogy egy vagy azokkal, akiket vasárnaponként magad körül láatsz a templomban?” Az egyház szakadozottsága kevésbé zavaró, ha csak elméletben találkozunk vele. Az igazán fájdalmas szakadások azok, amelyek a saját közösségeinkben jelentkeznek.

A szakadások kérdése mindig az igaz egyház kérdéséhez kapcsolódik. Minden szakadás mögött az a kimondott vagy kimondatlan gondolat áll, hogy a másik, akivel megszakitjuk a közösséget, valójában nem is hívő. Több fájdalmas példa van ilyen szakadásokra a református egyház közelmúltjából, Budapestről és közvetlen környékéről is.

Mindennek ellenére, akkor is egy egyház van, ha szakadozottságot látunk. Ugyanazon ország polgárai, egyazon sereg katonái vagyunk, Jézus királysága alatt. Ha gyülekezeten belül tudunk így tekinteni magunkra és egymásra, nem fog nehezünkre esni egy másik helyi gyülekezettel, vagy egy másik felekezettel kapcsolatban is így gondolkodni.

Nagytiszteletű úr összefoglalóját követően egy videofelvételt néztünk meg, amely Nicholas Gumbel anglikán lelkésznek, az Alpha kurzus kidolgozójának ez egyházzal szóló, az Alpha kurzus tematikáját lezáró előadását tartalmazta.

Az előadás központi kérdése, az Alpha kurzus céljának megfelelően a kereszténység iránt érdeklődők szemszögéből fogalmazódott meg: miért is járnánk gyülekezetbe?

A gyülekezet, az egyház – a közeletű félreértésekkel ellentétében – nem azonos a vasárnapi istentisztelettel, sem a „papsággal”, a lelkészekkel, sem pedig a templomépületekkel. (Az egyház és a gyülekezet az Újszövetség nyelvén azonos, ugyanazon szó jelöli őket.)

Az egyház isten népe, amelynek nem születéssel, hanem újjászületéssel leszünk a tagjai.

Folytatás a 7. oldalon

Folytatás az 5. oldalról (Hírek)

Az Evangélikus Élet hasábjain egy katolikus és egy evangélikus álláspontot ütköztettek a kérdéssel, Kellermayer Miklós egyetemi tanár, professor emeritus és Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ igazgatója fejtette ki a véleményét. A Katolikus szemmel című blogon a nagy tekintélyű Barsi Balázs ferences szerzetes is megfogalmazta álláspontját, ehhez szinte azonnal, harmincheten szölközött hozzá. A káté-vita természetesen még nem zárult le. Minthogy a Zsinat elfogadta a szöveget, az megint az ügyet eddig is gondozó, a Kárpát-medencei reformátusokat tömörítő Generális Konvent elé kerül. Ha minden részegyház jóváhagyja, akkor 2013-ban, a Heidelbergi Káté létrejöttének 450. évfordulóján, közös Zsinat mondhat igent a Magyar Református Egyház hitvallási iratának új magyarítására. A Heidelbergi Kátét egyébként szlovák és román nyelvre is fordítják már. (Törökőr)

Magyar protestánsok Európában. A

Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének idei közgyűlését Bölskei Gusztáv református és Fabiny Tamás evangélikus püspök is felkereste. Az augusztus 31. és szeptember 2 között Révfülöpön, az evangélikus egyház konferenciaközpontjában tartott ülésen a kontinens majd valamennyi magyar protestáns gyülekezetének küldöttei, az anyaegyházak és a kormány képviselői a közösségek veszélyeztetett jövőjéről tanácskoztak. Az utóbbi években intenzívebbé vált az anyaegyházak és a diaszpóra-közösségek közötti eszmecsere: a kárpát-medencei reformátusok többek között alkalmi lelkészküldéssel és a testvéregyházakkal folytatott aktív egyeztetéssel törekednek arra, hogy lehetőségeihez képest támogassák a nem egyszer létükben fenyegetett nyugat-európai szórványközösségeket. (reformatus.hu)

Hídépítők Budapesten. Let's Bridge –

Építsünk hidakat jelmonddal augusztus 31-e és szeptember 2-a között Budapesten rendezte meg 10. Genfest elnevezésű találkozóját a katolikus Fokolare. A fesztiválon 85 ország tizenketezer különféle vallású fiatalja vett részt, hogy tanúsítsa: a különbözős ajándék. Tanúsítsa, hasznosítsa a közös eszmények erejét. Bizonyítsa, hogy lehetséges híd építeni a különböző embercsoportok közt. Lehetséges az összefogás és együttműködés, valamint egy egységesebb és szolidárisabb világ megteremtése, s hogy ennek feltétele Jézus minden ember, csoport és nép számára érthető tanítása: „Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük!” (Mt 7,12) A gazdag programsorozat részeként – amelynek során sok-sok találkozó, tanúságtétel és beszélgetés zajlott, koncertet, filmbemutatót tartottak, békemenetet szerveztek a Sportaréna és a Lánchíd között, ahol élőhíd alkottak – Erdő Péter bíboros a Szent István-bazilika előtti téren szentmisét mutatott be.

Folytatás a 7. oldalon

**Folytatás a 6. oldalról
(Hírek)**

Az élő híd

Ezen jelen voltak a protestáns és ortodox egyházak, illetve az iszlám, a zsidó, a buddhista, a hindu és a dzsainista vallás képviselői is. A protestánsok a fásori evangélikus templomban vettek részt úrvacsorás istentiszteleten. A Genfestet először 1973-ban rendezték meg Firenze mellett, majd többnyire más olaszországi helyszíneken. A budapesti volt az első alkalom, hogy a kelet-közép-európai régió adott otthont a világtalálkozóknak. A legutóbbi Genfestet 2000-ben tartották (www.genfest.org)

Tanévnyitó. Százötvenhét református iskolában, több mint negyvenötezer diák kezdi meg a tanévet hétfőn – hangzott el szeptember elsején a Kunhegyesen tartott országos református tanévnyitó istentiszteleten. A nyár folyamán egyébként harminchárom iskolát vett át a református egyház, közülük hat tagintézményként, huszonhét pedig önállóan kezdi meg az új tanévet. Három pedagógusnak, Baranya Pálné kunhegyesi, Magai Margit budapesti és Schwarcz István nagyváradi tanárnak átadták az 1997-ben életre hívott Makkai Sándor-díjat. Bejelentették, hogy minden református iskolába járó kilencedikes megkapja a Kárpát-medencei Református Közoktatási Alap ajándékát, egy újfordítású Szentírást. Az istentiszteleten Bölskei Gusztáv püspök szolgált, aki felemelte szavát a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium ügyében. Az alkalom végén a Magyar Református Szeretetszolgálat is átadta az iskolatáska- és tanszercsomagokat a legrászorultabb vidékek iskoláinak. Az idei országos református tanévnyitó istentisztelet perselypénzét egy rászoruló, kunhegyesi félárva református kisdiák családja kapta. (reformatus.hu)

Ars Sacra. A Szakrális Művészetek Hete elnevezésű rendezvényt idén szeptember 15-e és 23-a között rendezték meg.

Folytatás a 8. oldalon

**Folytatás a 6. oldalról
(Legyünk egyház!)**

Ha Krisztusban vagyunk, mindenben részesedünk, ami vele történik, a halálában, de a feltámadásában is. Az egyház tagjaiként isten családja vagyunk, egymásnak pedig testvérei, akiknek szeretniük kell egymást, válogatás nélkül, ahogyan a test szerinti testvéreinket sem válogathatjuk meg. A testvérek ugyan gyakran civakodnak, de mindig testvérek maradnak. Az egyházat is megosztja minden elképzelhető és elképzelhetetlen dolog, mégis megmarad egyháznak.

Az egyház látható egysége nagyon nagy érték, amire folyamatosan törekednünk kell, de nem az igazság feláldozásának árán. Legjobb az ősi bölcsességet követnünk: „a szükséges pontokban egység, a kérdésekben szabadság, mindenben szeretet” (Augustinus). A szeretet az, amelyről megismerhetők az élő keresztény gyülekezetek.

A gyülekezet alapvető fontosságú a hűséges, kitartó keresztény élet szempontjából: egymás nélkül könnyen elveszíthetjük a lelkesedésünket. Ahogy John Wesley mondta: „magányos keresztény nem létezik”. Mi mindnyájan együtt alkotjuk az egyházat, mint a testrészek, külön feladatokat ellátva is összetartozunk, és együtt képviseljük Krisztust a világban.

A videón megtekintett előadás végén Nicholas Gumbel felidézte az előadás nyitó kérdését: „miért is járunk gyülekezetbe?” A válasza pedig ez volt: „Mi nem járunk gyülekezetbe – mi vagyunk a gyülekezet!”

Ezt követően három kiscsoportban beszélgettünk a hallottakról. Újra áttekintettük az előző este az egyházközösségről halott öt képet is, abból a szempontból, hogy nekünk jelenleg van-e ilyen szerep betöltő közösségünk, illetve hogy hogyan lehetne a törököri egyházközösség olyan közösség, amely még inkább megfelel ezeknek a szerepeknek. Csoportbeszélgetéseinket imaközösséggel zártuk.

Este nagytiszteletű úr bevezetőjét követően videofelvételről megnéztük az Alpha kurzus egy

másik előadását, amely a gyógyítás témaköréről szólt. Bár a videón látható előadás – lebilincselő volta ellenére – a legtöbbször ízlése számára túlságosan is karizmatikus volt, nagytiszteletű úr bátorított bennünket, hogy igenis lássuk meg a gyülekezet gyógyításban, gyógyulásért való közbenjárásban betöltött szerepét, és éljünk is azal, még ha nem is várjuk a csodás gyógyulások olyan mértékű, napi szintű áradását, mint ahogy arról az előadásban szó volt.

Nem maradtunk meg a szavaknál. Az este hátralévő részében a már hagyományos dicsőítő alkalom alatt, amelyet Brouwer Dániel testvérünk vezetett, részben dr. Nagy Sándor kántor-főgondnokunk segítségével, lehetőségünk volt egyenként megkeresni nagytiszteletű urat, hogy együtt imádkozzunk vele valamely bajunk gyógyulásáért. Csodák történtek velünk, ha nem is feltétlenül klinikai értelemben.

Nemcsak igével él az ember

Másnap istentiszteleti és úrvacsorai közösségben voltunk egymással, és ahogy egymásra néztünk, azt láttuk, amit egyébként is ilyenkor, de most sokkal inkább tudatában voltunk, mint máskor: az egyházat látjuk.

Végezetül álljon itt egy – a hétvégén nagytiszteletű úr által is felolvasott – idézet Barhtól: „Ma úgyis inkább túl sokat, mint túl keveset beszélnek az egyházról. Jobbat ajánlok: legyünk egyház!”

Isten kegyelméből éltem

Balázs Péter

Második fiúgyermekként jöttem a világra olyan családban, amelyben szinte minden kérdésben a nagymama döntött. Így arról is, hogy templomba fogunk járni! Négyévesen nagyon-nagyon hosszú volt az istentisztelet és boldogan szavaltam az Úri imát, mert tudtam, hogy nemsokára véget ér az egész.

Miután megtanultam olvasni, kaptam egy Képes Gyermekek Bibliát, felváltva olvasgattam a mesekönyvekkel, és az énekek szövegét is megértettem. Ahogy cseperedtem egyre az foglalkoztatott, hogy

Balázs Péter

a Bibliában szereplő történetekről a pap bácsi sokat beszél, magyarul, míg az iskolában a népmesét senki sem, és ebből – magam sem tudom hogyan, arra jutottam, hogy Isten létezik.

Azért imádkoztam a paplan alatt, hogy például másnap ne feleljek az iskolában, vagy ne kelljen takarítanom. Természetesen nem hallgatott meg az Úr, módosítanom kellett az elképzelésemet a kapcsolatunkról. Rá kellett jönnöm, hogy nem én irányítom Őt, hanem fordítva. Jézusra, mint a „főnök” fiára gondoltam, aki csodákra képes.

Négyéves koromban született két húgom, egyikük fogyatékkal,

az imáim tartalma megváltozott, minden nap erőt kértem Istentől és türelmet, szerettem volna több szabadságot, megértést.

Mindezt 14 évesen a Debreceni Kollégiumban adta meg, ahol „kinyílt előttem a világ”, rengeteg dolgot tanultam, elsősorban az emberről, közösségről, kitarásról, fura módon Isten mintha hátrébb állt volna, Jézus hívó szavát elnyomta a világ zsvajva, kimaradtam a négy év evangelizációs heteiből, vagy beteg voltam, vagy ügyeletes, mindig fontosabb volt más.

Akkor vettem csak észre, hogy eltávolodtam tőle, mikor negyedik gimnazistaként kicsaptak az iskolából és csak nagy nehézségek árán tudtam letenni az érettségi vizsgát. (albérlletbenlaktam, segédmunkás voltam) Milyen gyarlók is vagyunk! Előkerült a Biblia, fohász jött a lelkemből: Uram segíts! Segített: nem nyertem felvételt arra az egyetemre, ahol továbbtanulni szándékoztam, így Miskolcra kerültem bölcsészkarra.

A féléves vizsgáimat sem tudtam letenni, mert novemberre lebénultam. Mikor anyám meghalt, nagymama már előtte való évben elment, két könyökmankóval jártam, s 19 évesen gyámja lettem húgaimnak. Nem értem rá foglalkozni Isten dolgaival. A következő 10 évet Isten kegyelméből éltem meg. Volt, amikor napról-napra. 1994-ben a sérült húgom gondozóját vettem feleségül, 95-ben már nem voltunk együtt. Nem viselt meg nagyon, mert tudtam, tudom, hogy amikor Isten elvesz tőlem olyat, amihez ragaszkodnék, nem büntet, hanem lehetőséget ad arra, hogy jobbat kapjak. Ma már tudom, hogy mi lett volna az!

2000-ben költöztem Budapestre, egy cégnek lettem az ügyvezetője, pénz, siker, csillogás, de nem éreztem jól magam, inkább elhelyezkedtem a szociálpedagógusi diplomámmal, jobbnál jobb állásaim után végül is rokkantnyugdíjas lettem.

Folytatás a 9. oldalon

Folytatás a 7. oldalról
(Hírek)

A program a hit reményét, örömét kívánta továbbadni a művészetek által. A kezdeményezéshez a reformátusok is sokféle módon járultak hozzá. „Az igazi hitben végig megmaradjunk...” – népénekutató az 1950-es években címmel kiállítást rendeztek a Néprajzi Múzeumban, amelynek megnyitóján Erdélyi Zsuzsanna Kossuth-díjas néprajztudós mondott útbaigazító bevezetőt, és Bölcsei Gusztáv püspök, a zsinat elnöke üdvözölte a megjelenteket. Kiállítást és könyvbemutatót szervezett a fásori gyülekezet, ugyancsak kiállítást nyitott Lajtha László és Muraközy Gyula életéről a Kálvini téri egyházközség. Az egyházak közös zenei ünnepén a Szent István Bazilikában a református egyházzeneből a fásoriak adtak ízelítőt. A Csillaghegyi Református Templomban a Mandel Quartet adott estet, verskoncert hangzott el a Budapest-Újpest Belvárosi Református Egyházközség jóvoltából, és Csupa legendák és jelek címmel gyertyafényes történelmi sétán mutatták be a közel hétszáz éves sajszentpéteri templomot. Pomázon a Debreceni Kántus szolgált, Szentesen pedig francia orgonamuzsikát hallhattak az érdeklődők. És persze gyülekezetek sokasága kapcsolódott be a Templomok éjszakájának programjaiba is. (ars-sacra.hu)

Egy százalék. A Magyarországi Református Egyház az elmúlt esztendőkhöz hasonlóan idén is növelni tudta azok számát, akik adójuk egy százalékát az egyház céljaira ajánlották fel. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal előzetes tájékoztatása alapján 2012-ben 210708 magyar adófizető támogatta társadalmi szolgálatunkat. Ez 3696 fős emelkedést jelent 2011-hez képest. Az egyéni falajánlók számának 1,8 százalékos növekedése a történelmi egyházak között a legnagyobb számú, illetve felette van az átlagnövekedésnek is, de ez az eredmény nem tudta ellensúlyozni a rendszerből kiesett pénztömeg okozta általános visszaesést. A felajánlásokból befolyt 832 779 741 forint 18,7 százalékos csökkenést jelent a tavalyi évhez képest. Hasonló arányban zuhant a többi történelmi egyház felajánlási összege is, a Magyar Katolikus Egyház 19,4, az evangélikusok pedig 20,4 százalékkal kevesebb pénzzel számolhatnak jövőre. (reformatus.hu)

A TÖRÖKÖR AJÁNLATA

Könyvek. A Kálvin Kiadó alapításának huszadik évfordulójára megjelent Megmaradunk az imádkozás és az ige szolgálata mellett című kötetben zsinati tagok vallanak az imádság erejéről és Isten hatalmáról az egyházban és a világban. Mint a kiadó megjegyzi, „a keresztyén ember azért imádkozik, mert felismeri, elismeri és beismeri: mindenestül rászorul az élő Istenre.

Folytatás a 9. oldalon

Folytatás a 8. oldalról (A Törökör ajánlata)

Az imádkozó keresztyén ember nem magában bíz, hanem kéri, várja annak az Úrnak a beavatkozását, aki „mindent megtehet sokkal bőségesebben, mint ahogy mi kérjük vagy gondoljuk, a bennünk munkálkodó erő szerint” (Ef 3,20). Annak a beavatkozását a magunk okozta válságok, krízisek, úttalanságok közepette, aki emberré lett értünk, meghalt és feltámadott az Írások szerint, és elküldte Szentlelkét. Az egyháznak – és hitünk szerint az egész teremtett világnak – ma sincs más esélye, mint órá hagyatkozni. De ugyanilyen fontos, hogy hisszük: ez egy valószínű esély, hogy ebben, helyesebben benne érdemes reménykedni. Szükséges és érdemes megmaradni az ige és az imádság mellett.” Ez a 176 oldalas, 990 forintért megvásárolható kötet ennek tanúsága és erősítője.

Ugyancsak a Kálvin adta közre Kis Médea Istendicsőítés énekekkel és étellel című munkáját. Zalatnay István, a Károli Egyetem Hittudományi Doktori Iskolájának témavezetője azt írja e kiadványról, hogy „Példaadó kísérlet a teológia és a pszichológia közötti olyan őszinte párbeszédre, amelyben nincsenek már eleve »elöntve« tényleges erőviszonyok». És mégis – csak egy picikét a tudományos kvalitásokért, és még inkább azok ellenére – mindenkinek melegen ajánlható, akit érdekel a keresztyén hit mai útkeresése. Mert a könyv végső, igazi célja a magyar református spiritualitás újjáéledésének szolgálata az egyházi éneklés kiszikkadt hagyományának mély megértése által. Kis Médea nemcsak szerteágazó témakörök szakirodalmát dolgozza fel – egyébként kiváló minőségérzékkel –, hanem a szó legnemesebb értelmében teológiát művel. Végig – de joggal református sajátosságának tekinthető módon talán leginkább az őszötvetségi vonatkozásokról szóló részekben – érezhető, ahogy eleven élményként belülről is rekonstruálja a legmélyebb spirituális-lelki összefüggéseket. Ez és csak ez teszi lehetővé, hogy értelmes összefüggésbe rendeződjenek, sőt életre keljenek a holt adatok.” A 264 oldalas mű 2700 forintért vásárolható meg.

Előadások. A Ráday Kollégium dísztermében (IX. Ráday utca 28.) Dr. Pálhegyi Ferenc tart kapcsolattépítő kurzust. Harcban a korszellemmel című sorozatának előadásai október 29-től hetente, mindig hétfő este 18 órától hangoznak el. Október 29-én Kapcsolatunk szakítópróbái, november 5-én A hűtlenség ellenszere, november 12-én Terhes örökségeink, november 19-én Családi szereposztás, november 26-án Konfliktusban önmagammal és a társammal, december 3-án Valóban menthetetlen a házasságunk? címmel hallhatjuk az egyébként tömegeket, a Millenárison alkalmanként ezer főt is vonzó angyal földi plébánost, pszichológust, mentálhigiénés szakembert, akinek az elmúlt években több nagy sikerű könyve is megjelent.

Folytatás a 10. oldalon

Folytatás a 8. oldalról (Isten kegyelméből életem)

Éreztem, hogy sok minden hiányzik az életemből. A 2007-es sárospataki Csillagponton Isten megszólított, s a „hogyan tovább?” kérdésemre szinte azonnal választ kaptam: egy volt iskolatársam munkát ajánlott, az Úr pedig földi társat adott.

Ekkor kerültem Törökörrre is, Noha ez a házasságom is válással végződött, hiszem, hogy Istennek tervei vannak mindenkivel, velem is. 40 évem azzal töltöttem, hogy, Jónásként, bujdostam akaratára elől, nem akartam észrevenni, hogy mindezidáig Ő terelget-

te életemet, visszavezetve arra az útra, ami hozzá vezet: Jézus Krisztushoz.

Isten öbenne testesül meg, és az ő áldozatával mentesülünk a büntetéstől, a haláltól. Mindenki élhet ezzel, aki őszintén megbánja bűneit és életét az ő kezébe adja!

Az ember születésétől fogva gonosz, szinte minden pillanatban vétkezünk gondolatban, szóval, tettel. Sokáig hazudtam magamnak, hogy én rendes ember vagyok, de visszanezve majd Krisztusra tekintve érzékelem csak, hogy nélküle leroskadok a sok szenny és bűn alatt.

Adjunk hálát az Úrnak mindneért, amit csak ad!

A hőskor lezárul II.

Balássy András

1957. január 1-i hatállyal a gyülekezet a presbitérium döntése alapján főgondnokká választotta Bereczky Jánost, gondnokká pedig a friss presbiter Németh Lajost. A másik gondnoki tisztet ekkor üresen hagyják, hogy azt 1958. augusztus 17-én elfoglalhassa Bortnyik Zoltán MÁV-telepi gondnok (aki ugyan maga nem itt, hanem a Pongrácz IX-ben lakott).

A presbitérium összetétele többször is változott a vizsgált időszakban. Bereczky János 1957. szeptember 15-én például öt újonnan behívott és esküt tett presbitert köszöntött a következőképpen: „Nagyiszteletű Presbitérium! Kedves új Presbiterestvérek! Boldog érzéssel és krisztusi hittel fordulok felétek tekintetemmel, amikor ennek a meleg családnak új tagjait üdvözölhetem. Pál apostol Timóteushoz írt első levele 6. részének 11-12. versét olvasom útravalóul: 'De te, óh Istennek embere, kövesd az igazságot, az istenfélelmet, a hitet, a szeretetet, a békességes türelést, a szelídséget. Harcold meg a hitnek szép harcát, nyerd el az örök életet, amelyre hívatál, és

szép vallástétellel vallást tetteél sok bizonyosság előtt'. A szép és magasztos ünnep eskütételének alkalmából ezekben az igékben vannak benne mindazok a követni valók, amelyeket Isten dicsőségére, egyházunk és drága híveink életének előmozdítására és javára tennetek kell. Megtaláljátok benne mindazt, amit egy hívő presbiternek tenni kell. Istenfélelem, a hitben erősség, szeretet, békességes türelés, szelídség övezze fel kebleteket, hogy ezáltal teljesítések mai napon vállalt hivatásokat. Mindig örömmel halljuk egyházi vezetőinktől, hogy törökőri presbitériumunk példaképe a többi egyház presbitériumának. Ennek következménye az, hogy eddig meleg családi közösség volt a mi presbitériumunk, és a presbiteretek megértő és szeretetben egybeforrt családtagok. Milyen nagy érték ez Isten földi egyházának építésében, a lelkek összetartásában, egymás megértésében. Ha voltak is a család tagjai között időnkénti nézeteltérések, a jó Isten mindig megértésre, belátásra indította a hívő lelkeket. Büszkén állapíthatjuk meg, hogy szép és hasznos eredmények a bizonyosságai annak, amiket a múltban munkáinkkal elkezdünk.

Folytatás a 10. oldalon

**Folytatás a 9. oldalról
(A hőskor lezárul II)**

Becsületes és tiszta munka eredménye mindaz, amit a magunkénak mondhatunk, és amit Isten dicsőségére építettünk. Ebben a törekvésünkben, egymás megértésében, szeretetében és lelkipásztorunk iránti bizalomban legyetek áldott munkatársaink. Ne gáncsokodás legyen a mi dolgunk, hanem a krisztusi megértő szeretet, amellyel tovább fejlődhetik a mi drága kis egyházunk lelki közössége. A felolvasott szent ígét hoztuk ide a mi szent közösségünkbe, ezzel ölelünk keblünkre és ilyen meleg, atyafiságos szeretettel köszöntünk titeket. Isten áldásos kegyelme kísérjen benneteket és mindnyájunkat.”

Ebből az alkalmi megszólalásból jól kitűnik, hogy második főgondnokunk nemcsak dalárdát

Becsületes és tiszta munka eredménye mindaz, amit a magunkénak mondhatunk, és amit Isten dicsőségére építettünk.

vezetni, harmóniumon játszani, pénztárt kezelni, könyvelni, tanítani, iskolát igazgatni tudott, hanem prédikálni is. Nem csoda, hiszen teológiát végzett, és – bár vegyes házassága miatt nem lehetett lelkipásztor – kántortanítóként gyülekezetet is vezetett, még mielőtt a háború és Trianon Budapestre nem sodorta. Különösen fontossá teszi személyét és szolgálatát, hogy ő volt az egyetlen olyan vezetőnk, aki folyamatában szemlélhette mindazt, amit Isten a török kori közösség életében véghezvitt a kezdetektől egészen a révbe érkezésig – munkatársként pedig részese is lehetett annak. Nem utolsósorban pedig szelíd, békességre törekvő személyisége is kirajzolódik szavai nyomán.

Szükség is volt erre a szeretet-

teljes magatartásra, mivel a „családtagok közötti nézeteltérések” nehezen csillapodtak. A presbitérium cserélődése is részben ennek tudható be. A gyülekezet hatvan évének egyik legkellemetlenebb jelenete is erre az időszakra esik. „Bereczky János főgondnok jelenti, hogy Hady Albert és Boros Árpád presbiterek lemondtak. Kéri a presbitériumot a lemondások elfogadására, mert nevezettek presbiterhez nem illő módon élnek és viselkednek, Boross Árpád részeges és megrontja az ifjúságot, Hady Albert rossztermészetű, összeférhetetlen ember, aki rengeteg kárt okozott az egyháznak felelőtlen feccségesével.” – áll az 1957. november 3-i jegyzőkönyvben. Ezek a jegyzőkönyv műfajához képest rendkívül kemény szavak a canonica vistatio-ra érkező egyházmegyei küldöttek jelenlétében hangzottak el. A Dr. Boross Géza által a szeretet apostolaként jellemzett főgondnokunk tehát kemény is tudott lenni – éppen a békesség érdekében.

Szemenyei Sándor ugyan – természetesen – maradt a gyülekezet élén, ám jogi helyzetében igen jelentős változás történt, hiszen a missziói egyházközség lelkészét a püspök rendeli ki, viszont az anyaegyházközség maga választja lelkipásztorát. A folyamat állomásai: 1959. július 3-án a presbitérium meghívja, július 19-én a gyülekezet közfelkiáltással, egyhangúlag megválasztja, augusztus elsején pedig elfoglalja az állást.

1957 májusától a gyülekezet új segédlelkésszt kap Kovács Lajos személyében, aki tíz esztendőn keresztül itt is marad. A MÁV-telepi szolgálatban oroszánrészt vállalva fontos szerepet játszik az ottani közösség építésében. A kezdeti 2-5 főről hamarosan 30 körülre növekszik az ottani istentiszteletek átlagos látogatottsága, de ő szervezi meg a bibliaórát és a gyermekistentiszteletet is.

Gáspár Bélát, aki a kezdetektől fogva kötődik a gyülekezethez, 1958 márciusában hivatalosan is ide rendelik ki, a gyülekezet pedig augusztusban örökös tiszteletbeli presbiterévé választja.

Folytatás a 11. oldalon

**Folytatás a 9. oldalról
(A Törökör ajánlata)**

Kiállítás. A Ludwig Múzeumban (Művészetek Palotája, IX. Komor Marcell u. 1.) szeptember 21-től látható Lakner Antal, a kilencvenes években indult művészgeneráció nemzetközileg legelismertebb alkotói közé tartozó művész életműve. Sajátos, sorozatgyártótnak tűnő, a design és az ipari formatervezés jellegzetességeit magukon viselő tárgyai és gépei számtalan egyéni és csoportos hazai, illetve nemzetközi kiállításon szerepeltek, így többek között a legnagyobb kortárs művészeti seregszemléken: a Velencei Biennále magyar pavilonjában, Isztambul és Sao Paulo biennaléin vagy a Frankfurt am Main-ban megrendezett Manifestán. Ez a tárlat Lakner Antal művészetének eddigi legátfogóbb bemutatása, ahol a hazai és a nemzetközi köz- és magángyűjteményekben található műveinek jelentős része együtt látható.

Kivételesen izgalmas kiállítás tekinthetnek meg január 20-ig az érdeklődők Az Ország Tükre – A képes

Kép a kiállítás anyagából egy 1791. május 29-én lezajlott bécsi eseményről

sajtó Magyarországon 1780-1880 címmel a Budapesti Történeti Múzeum Vármúzeumban (Bp. I. Szt. György tér 2. Budavári Palota E épület). Kurátorai a magyarországi képes sajtó első évszázadának lenyűgöző gazdagságú képanyagából válogattak. Munkácsy Mihály, Lotz Károly, Székely Bertalan, Orlai Petrich Soma, Barabás Miklós művei révén a magyar művészi grafika első aranykora rajzolódik ki. Majd háromszáz metszet, rajz, festmény és szobor mellett technikai kuriózumok és kultúrtörténeti érdekességek láthatók. Hogyan festett egy „magyar Dali-dó” vagyis zenés lakoma 1860-ban? Hogyan (nem) készült el első Mátyás-émlékművünk? Ismerjük-e Széchenyi István igazi képmását? Miért jobb egy női fejedelem, mint egy férfi? Hogyan lincseltek meg Lamberg gróft 1848 szeptemberében a pesti hajóhídon? Milyen volt a pesti lacikonyha főztje? Ahogy 1861 decemberében az Ország Tükre című képes közlöny munkatársa oly találóan megfogalmazta: „A képes lapok célját és hasznát fölösleges mutogatnom.

Folytatás a 11. oldalon

Folytatás a 10. oldalról (A Törökör ajánlata)

Egy a hazának bármily téren szolgálatokat tett férfi arczképe; egy lelkesítő s elmélkedésre hívó jelenet az élet s történelemből; a jelen haladását tanusító kitünőbb építészeti művek, s a múlt idők némán beszélő romjai; a műremek másolatai, s a napi felfedezéseknek képekkel könnyebben megérthető ismertetői sat. sat. a honfi erényt, áldozatkésztséget, ízlést, s a tudományok iránti fogékonyságot és a tettőst, hogy kiválóan fejlesztik és fokozzák, ki tagadná?”

Fesztivál. A hajdani Budapesti Őszi Fesztivál Café Budapest Kortárs Művészeti Fesztivál néven várja a művészetekhez vonzódo embereket. Az idei eseménysorozatot október 5-e és 14-e között rendezik meg. A több helyszínen zajló 59 programból kiemelkedik az október 6-1, amikor a 2012-es Paint Up! Visualpower virtuális épületfestő verseny döntősei beszérik Műcsarnok főhomlokzatát. Izgalmasnak ígérkeznek a Budapest Jazz Club bemutatói, érdemes lesz meghallgatni Sáy László és Sáy Bánk szerzői estjét a Trafó Kortárs Művészetek Házában, és ugyanitt megnézni az ausztrál kortárs tánc nagykövetének tartott Chunky Move produkcióját, a Glow-t (Izzás). A Nemzeti Színházban mutatkozik be a vizuális színház dán úttörője a Hotel Pro Forma, amely a War Sum Up című manga operát adja elő. A dán társulat és a Lett Nemzeti Opera közös produkciója a japán nő színház hagyományait fejlesztő kortárs operává. A fesztiválon rendezik meg az I. Országos Slam Poetry Bajnokságot is. A középkori dalnokversenyekhez hasonlítható, az amerikai kocsma kultúrából önálló műfajjává vált slam poetry, a kortárs költészet, a rap és a stand-up sajátos elegye. A Trafó béli döntőt követően a bajnokság díjazottjai mutatják be tudásukat a Slammer Solo sorozat estjein, különféle kávéházakban. Izgalmas, új kezdeményezés idén a Kortárs Galériák Éjszakája, ahol egyetlen éjszakán át, a város 25 kortárs művészetekkel foglalkozó galériája várja a látogatókat tárlatvezetéssel, koncertekkel. Részletes információ és jegyvásárlás a Fesztiválközpont Közönségszolgálatán: Budapest VI. Liszt Ferenc tér 11.

Az MTA székházának homlokzata a tavalyi virtuális épületfestő versenyen

Folytatás a 10. oldalról (A hőskor lezárul II)

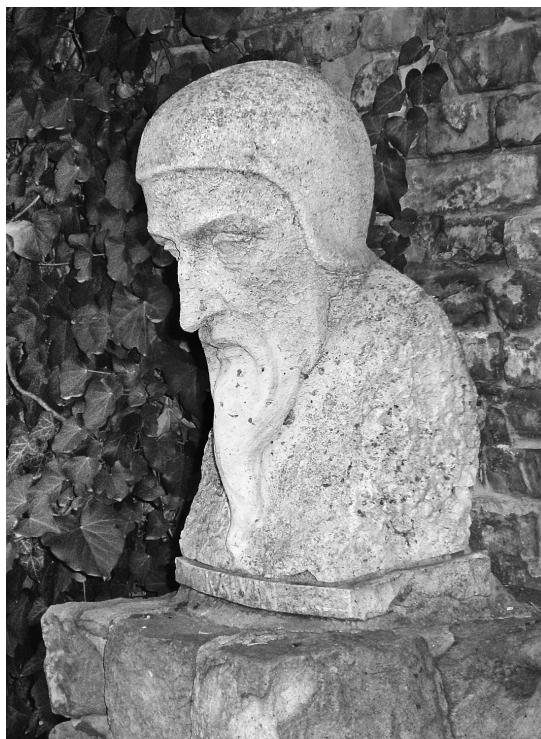
A forradalom során zajlott harcokban leégett szomszédos iskola-épület erősen megrongálta a gyülekezet épületét is. Az állam 25000 forint értékben vállalt kártérítést. Az egyházmegye 1957 során két ízben szavazott meg segílyt számunkra – először egy közel 10000 forintos összeget, majd szeptemberben 32000 forintot.

A közelben lakó Mérai (Mayer) Istvánné 1957 áprilisában különleges, előremutató módon támogatta az építkezést. 4000 forint készpénzt valamint egy gyümölcsöst ajándékozott a gyülekezetnek azzal a feltétellel, hogy ennek kamatait, illetve jövedelmét diakóniára, mégpedig vakok közötti szolgálatra fordítsa a gyülekezet. Magát a tőkét azonban pillanatnyilag a felújítás céljaira lehetett fordítani (alig egy évvel később az egy jogvita miatt kényszerűségből eladott gyümölcsös árát is). Ezekon kívül Gálfalvy Lajosné addig itt tárolt bútorai és az akkor meglévő csillárok és falikarok eladása valamint – természetesen – a testvérek pénz- és természetbeli adományai, felajánlásai révén jutott végre a gyülekezet megfelelő forráshoz, hogy végre kialakíthatták a gyülekezet otthonának azóta alig változott, jól ismert képét.

Sima Sándor aranykoszorús díszműlakatos mester készítette el a mai csillárokat és falikarokat, az udvari szélfogó kaput valamint az énekmutató táblát – utóbbi adományként. Lehetséges, hogy az Úrasztala is az ő munkája. A stílus egysége ugyanakkor annak köszönhető, hogy Soós Aladár építész, a torony és az 1952-54-es átalakítás tervezője rajzai alapján dolgozott a mester.

Az udvart – kétvagonnyi trágya odahordása után – parkosítják. Ek-

kor telepítik a mindmáig ott díszló rózsabokrokat, a fenyőt és a kőrist. A tavat is ekkor alakítják ki – kár, hogy a mellé ültetett fűzfa már nincs meg. Derzsy Gergely máig álló Kálvin-mellszobra mellé Balázs István szobrászművész Senczi Molnár Albert portréját készíttette el ajándékként. Fájdalom, hogy ez a mű nem bírta ki a kerti elhelyezés viszontagságait.

Kálvin, amilyennek Derzsy Gergely látta

Az épületet mai formájára rendezik át. Ekkor vágják az ajtónyílást is a mai templomtér és gyülekezeti terem közé. Kialakítják a mai gyülekezeti helyiségeket. A jelenlegi parókia is ebben az időszakban készül el. Ehhez szükség volt a pincelejáró teljes átépítésére is. Vakolás, szigetelési- és asztalosmunkák – ki győzné mindet felsorolni? Ebben az időszakban a gyülekezet végre nem javíthat, hanem befejez. Még távlati tervezésre is futja: a presbitérium elhatározza, hogy a pincében az ifjúság számára alakít ki helyiségeket – akkor így mondták: gyülekezeti otthont.

Jól mondták, és nem csak az ifjúság tekintetében. A házépítés befejeztével az otthonteremtés, az otthonosság megteremtése mindennapi feladat – és nem mindennapi örömforrás.

Kicsoda Jézus?

Josh McDowell: Több mint ács

Varga Lajos Márton

Kicsoda Jézus? Ezt kérdezi könyvében Josh McDowell, a világszerte ismert amerikai hitvédő, egyetemi tanár, író és a Campus Crusade for Christ (hazánkban: Timóteus Társaság) utazó nagykövete, aki több mint negyven könyvet írt (ezek közül magyarul tucatnyi olvasható). Josh McDowell szembeötlő sajátossága, hogy mindig élesen és hatásosan fogalmazott kérdésekre válaszol. Sokakat foglalkoztató köznapiakra és különökre, elfogulatlanokra és előítéletekre, mélyre ható valódiakra és csapdába csaló kérdésekre. Ha Isten jó, akkor miért engedi létezni a gonoszsgot? Honnan tudod, hogy van Isten? A keresztyénség tényleg csak a butáknak és a gyengéknek való? Összeegyeztethető-e a Bibliával az evolúció elmélete? Megbízhatók a bibliai feljegyzések? Nem az egyházban vannak a legnagyobb képmutatók? Miért térjek meg? És így tovább. Hogy fiatalok és öregek, hívők és hitetlenek tényekre, dokumentumokra, kikezdhethetlen vallomásokra, tanúságtételekre alapozott, több nézőpontból is igazolható ismereteket kapjanak.

Ez a Több mint ács című könyv is ilyen. Kicsoda Jézus? Ez foglalkoztatja. Sok további kérdésen át tizenkét fejezetben fogalmazza meg válaszát. Miben más ő, mint mondjuk Buddha, Mohamed vagy Konfucius? Miért hisszük el, hogy Jézus valóban az volt, akinek mondta magát? Lehet-e Jézus életére, halálára és feltámadására egyszerűbb magyarázatot adni a keresztyén magyarázatnál? Valóban őt ígéri-e Isten fiaként, Megváltóként, Messiásként az Ószövetség hatvan jelentősebb próféciája, s tényleg benne teljesedik-e be

12 TÖRÖKÖR

a további 270 jövendölés részlet? Mit ér itt a tudomány? Milyen érvei vannak a régészetnek, mennyire megbízhatók az írott dokumentumok, elsődlegesek-e a forrásművek, vannak-e történetileg igazolható szemtanúk, és mennyire hitelesek, azaz más adatokkal is megerősíthetők-e a szóbeli bizonyítékok? Mi győzheti meg a kételkedőket arról, hogy Jézus valóban feltámadt halottaiból, hogy a tanítványok tényleg az igazságot hirdették, azaz nem szélhámosok, nem önmagukat is áltató hazugok vagy örültek voltak? A záró fejezet személyes tanúságtétel arról, hogy Jézus él, jelen van bennünk és munkálkodik életünkben.

Ismeretterjesztés ez a javából, az 1998-as első kiadás után a második, javított kiadás a Timóteus Társaságtól, vagyis tényleg sikeres mű. Kissé amerikaiias változatban. Azaz Josh McDowell jelenléte egy csöppet hangosabb nálunk és a tárgyban illendőnél, már-már harsány is olykor. Igaz: okosan, elszántan és hevesen vitatkozik, akarja a figyelmünket, akarja, hogy együtt gondolkodjunk vele, kövessük őt érvelésében. Nagy tömegű ismereteket mozgat, az apostolokra hivatkozik, a kérdés szakértőit, tudósokat, professzorokat, idevágó műveket citálja, lezajlott, beszélgetések dialógusait idézi, annyira, hogy olykor már-már egy fordulatot esküdszéki tárgyaláson érzi magát az ember. Josh McDowell nemcsak tudását akarja megosztani velünk. A meggyőzésünkre törekszik. Tanít. Nem hagy kétséget a felől, hogy a hitek, eszmék, elvek, értékek és normák küzdőterén vagyunk, és az életünk múlik azon, hogy hisszük és valljuk-e: Jézus Krisztus Isten fia, aki meghalt érettünk a kereszten, hogy harmadnapon feltámadjon halottaiból.

ALKALMAINK

Hetente

Istentisztelet, vasárnap 10 órakor
Gyermekfelügyeletet biztosítunk.
Énekkari próba, vasárnap 9 órakor
Bibliára, csütörtök 17 órakor

További alkalmaink

MÁV telepi istentisztelet
(Hungária krt. 1-3. 30. épület)
október 7-én, vasárnap, 16 órakor
október 28-án, vasárnap 16 órakor
november 4-én, vasárnap, 16 órakor

Egyéb alkalmak időpontja a honlapunkon!

Lelkeszi fogadóóra:

csütörtök 15 és 17 óra között.
Más időpontok telefonon egyeztetethetők.

Lelkipásztor: Balássy András

Telefon: 333-1942
Mobil: 30/638-4719
E-mail: torokor@bpszak.hu
Honlap: www.torokor.hu

IMPRESSZUM

TÖRÖKÖR

2012. október

A Budapest-Törökőri Református Egyházközség lapja.
Kiadja a Presbitérium.
Felelős kiadó: Balássy András

E számban közreműködtek:

Balássy András
Balázs Péter
Barabás Lilla
Bátori Réka
Czanik Péter
Farkas Istvánné
Dr. Nagy Balázs Ágoston
Dr. Nagy Sándor
Dr. Nagy Sándorné
Soós Balázs
Varga Lajos Márton